

Đơi và Bệnh dại

Bệnh dại là gì?

Bệnh dại là do vi-rút tác động đến não và khối dây thần kinh trong tủy sống. Vi-rút này được tìm thấy trong nước bọt của động vật có bệnh dại và có thể lây truyền sang con người qua vết cắn hoặc vết cào xước. Bệnh dại không thể điều trị, nhưng có thể được ngăn ngừa.

Tôi cần biết gì về loài đơi và bệnh dại?

Tại Hoa Kỳ, hầu hết bệnh dại ở người là do đơi cắn mà không được nhận biết hoặc phát hiện. Đơi có những dấu răng nhỏ khó nhìn thấy nên vết cắn không được chú ý. Một con đơi khỏe mạnh thường tránh con người, nhưng một con đơi có bệnh dại có thể ở trên mặt đất vì vậy con người chạm đến nó. Nếu người nào đó chạm phải một con đơi, nên giữ con đơi này lại để kiểm tra bệnh dại. Ngoài việc chạm phải con đơi, tìm thấy đơi trong phòng của đứa trẻ bị bỏ mặc một mình, hoặc thức giấc tìm thấy con đơi trong phòng cũng có thể được xem như có khả năng bị nhiễm bệnh cần phải xem xét. Đơi bay lượn trên đầu và đơi không tiếp xúc với con người hoặc thú vật thì không gây nguy hiểm.

Bắt đơi để kiểm tra bệnh dại:

Bệnh dại được nhận biết bằng cách xét nghiệm con đơi trong phòng thí nghiệm và điều này có thể xác định người này cần điều trị để ngăn ngừa bệnh dại hay không. Ở Boston, nếu có người hoặc thú nuôi nhiễm bệnh từ đơi, và quý vị biết đơi ở đâu, Cơ quan Kiểm soát Động vật Boston (Boston Animal Control) (617) 635-5348 có thể trợ giúp bắt đơi.

Hãy làm theo những bước sau để bắt đơi:

- Vết cắn của đơi có thể xuyên qua vải vì vậy dùng vật chứa chắc chắn có nắp đậy để chứa đơi.
- **Không bao giờ cầm nắm con đơi với đôi tay trần.** Hãy mang găng tay bằng da dày.
- Chờ cho đến khi đơi đậu xuống đất. Từ từ đến gần con đơi và đặt vật chứa úp lên con đơi. Sau đó đẩy nhẹ nắp đậy hoặc miếng bìa dày bên dưới và lật ngược vật chứa lên, giữ đơi bên trong. Giữ chặt nắp đậy bằng băng dính.
- Chuyển đơi đến Viện Thí nghiệm Bang Hinton (Hinton State Laboratory Institute) để kiểm tra bệnh dại: Điện thoại 617-983-6385.

Tôi nên làm gì nếu ai đó hoặc thú nuôi của tôi bị đơi hoặc thú khác cắn?

Đơi và động vật hoang dã khác như chồn hôi, gấu trúc Mỹ, cáo và chó sói Bắc Mỹ có thể mang bệnh dại. Nếu không được tiêm chủng thích hợp, động vật như mèo, chó, chồn, ngựa, dê và lạc đà không bướu cũng có thể có bệnh dại, thường do vết cắn của thú hoang. Các bước thực hiện nếu bị đơi hoặc động vật khác cắn:

- Rửa vết cắn thật kỹ ngay lập tức bằng xà bông và nước.
- Đến gặp bác sĩ để xem quý vị có cần điều trị bệnh dại không. Những nhiễm trùng khác như bệnh uốn ván cũng có thể xảy ra do vết cắn và cần chăm sóc y tế.
- Động vật hoang dã cắn người cần phải được kiểm tra bệnh dại. Cư dân Boston có thể liên hệ Boston Animal Control (617) 635-5348 để trợ giúp việc bắt động vật để xét nghiệm.
- Nếu quý vị bị thú nuôi của ai đó cắn, hãy lấy tên, địa chỉ, và số điện thoại chủ của thú nuôi. Liên hệ Boston Animal Control theo số (617) 635-5348 để được hỗ trợ.
- Trong hầu hết các trường hợp, chó, mèo hoặc chồn sẽ được nhốt lại và quan sát trong 10 ngày. Nếu trở bệnh trong vòng 10 ngày này, phải hỏi ý kiến bác sĩ thú y ngay.
- Nếu quý vị nghĩ thú nuôi của mình bị đơi cắn, liên hệ bác sĩ thú y ngay để được hỗ trợ. Nếu có thể, đơi phải được kiểm tra bệnh dại. Nhớ duy trì tiêm chủng đúng lịch hẹn đối với mèo, chó, và các động vật khác.

Bệnh dại có thể được ngăn ngừa bằng cách nào?

- Tiêm chủng thú nuôi ngăn ngừa sự truyền bệnh giữa động vật hoang dã và con người. Tiêm chủng thú nuôi của quý vị (chó, mèo, chồn) ngăn ngừa bệnh dại và giữ đúng lịch tiêm chủng vắc-xin cho chúng.
- Dạy bảo trẻ em không chơi đùa với bất kỳ thú vật xa lạ nào và nói cho người lớn biết nếu bị thú cắn.
- Không bao giờ để cho trẻ sơ sinh và trẻ em một mình với bất kỳ thú vật nào.
- Báo cáo Cơ quan Kiểm soát Động vật Boston theo số (617) 635-5348 khi thấy chó, mèo, hoặc thú vật đi lạc có biểu hiện bất thường.
- Đừng thu hút thú vật vào nhà hoặc sân của quý vị, đóng kín nắp thùng rác và chống dơi tại nhà mình.
- Không cho ăn, tiếp xúc, chạm vào hoặc nuôi động vật hoang dã. Không nuôi động vật hoang dã như thú cưng.
- Thợ săn và người đánh bắt nên tránh những loài thú có biểu hiện khác thường hoặc khi tìm thấy đã chết. Mang găng tay trong khi xẻ thịt, và nấu thịt thật kỹ.
- Những thú vật ở hội chợ và vườn bách thú tiếp xúc với công chúng cần phải được tiêm chủng.
- Khi đi du lịch, đặc biệt ở ngoài nước Mỹ, tránh tiếp xúc với chó và mèo thậm chí chúng xuất hiện thân thiện.

Điều trị Sau Phơi nhiễm, hoặc PEP là gì?

Nếu một người tiếp xúc với dơi, con dơi đó không được kiểm tra ở phòng thí nghiệm, thường được đề nghị điều trị phòng ngừa bệnh dại. Điều trị này thường có thể tránh được nếu con dơi được kiểm tra bệnh dại. Điều trị ngăn ngừa sau phơi nhiễm bệnh dại có khả năng là một mũi tiêm Globulin Miễn dịch Phòng chống Bệnh dại ở người (HRIG) và bốn mũi tiêm vắc-xin bệnh dại thường chích ở cánh tay.

Tôi có thể “chống dơi” tại nhà của tôi bằng cách nào?

Một vài con dơi sống trong các tòa nhà, và không có lý do gì để loại trừ chúng nếu chúng có rất ít dịp tiếp xúc với con người. Tuy nhiên, dơi phải được ngăn ngừa vào các phòng trong nhà của quý vị. Để được hỗ trợ “chống dơi” trong nhà mình, hãy liên lạc với cơ quan bảo tồn động vật hoang dã hoặc cơ quan tiêu diệt thú gây hại.

Nếu quý vị chọn tự “chống dơi” tại nhà, làm theo những đề nghị sau đây:

- Kiểm tra những lỗ mà dơi có thể vào nhà của mình.
- Sử dụng những tấm chắn cửa sổ, chụp ống khói, và các tấm chắn gió bên dưới cửa của gác mái.
- Lắp kín các lỗ điện và ống nước bằng miếng bùi nhùi thép hoặc trét kín.
- Bảo đảm tất cả các cửa dẫn ra ngoài được đóng chặt.
- Quan sát nơi dơi bay ra ngoài lúc chạng vạng và loại trừ chúng bằng cách treo lồng thòng những miếng nhựa trong hoặc lưới bắt chim bên trên những khu vực này (dơi có thể bay đi, nhưng không thể bay trở vào lại).
- Sau khi dơi được loại trừ, những khe hở có thể được bịt kín vĩnh viễn.
- Tránh việc loại trừ dơi từ tháng Năm cho đến tháng Tám vì nhiều dơi con không thể bay đi và có thể chết vì kẹt lại bên trong hoặc tìm cách tạo nơi sinh sống. Nếu quý vị gặp vấn đề gì trong những tháng đó, liên hệ cơ quan kiểm soát việc gây thiệt hại của động vật hoang dã, được cấp phép bởi tiểu bang Massachusetts để loại trừ động vật hoang dã. Danh sách những cơ quan Kiểm soát Vấn đề Động vật (Problem Animal Control) (PAC) luôn có tại: http://www.mass.gov/dfwele/dfw/wildlife/pac/pac_agents_nd.htm
- Hầu hết dơi bay đi để ngủ đông vào mùa thu hoặc mùa đông, vì vậy đây là thời gian tốt nhất để “loại trừ dơi”.

